
Başaran, F.N. & Arslan, P. (2020). Prof. Dr. Hatice Feriha Akpınarlı'nın Akademik Yaşamına Dair. *Folklor Akademi Dergisi*. Cilt:3, Sayı: 4, 1-15.

Makale Bilgisi / Article Info

Geliş / Recieved:15.11.2020

Kabul / Accepted: 19.11.2020

Araştırma Makalesi / Research Article

PROF. DR. HATİCE FERİHA AKPINARLI'NIN AKADEMİK YAŞAMINA DAİR

Fatma Nur BAŞARAN* & Pınar ARSLAN**

Öz

Bu çalışmada değerli Hocamız Sayın Prof. Dr. Hatice Feriha Akpınarlı'nın hayatına, eğitim öğretim çalışmalarına ve 41 yıllık akademik yaşamı boyunca Türk kültürüne, sanatına ve bilimine dair yapmış olduğu eşsiz ve değerli katkılarına değinilecektir. Prof. Dr. Hatice Feriha Akpınarlı, sosyal ve akademik yaşamında özverili, sabırlı, disiplinli, kararlı, mükemmeliyetçi duruşu ile bilimsel, sanatsal, araştırmacı ve yenilikçi bakış açısıyla akademik alanda önemli izler bırakmıştır. Ulusal-uluslararası dergilerde ve bilimsel toplantılarda yayınlamış olduğu pek çok akademik yayını bulunmaktadır. Bilimsel alanda yapmış olduğu özverili çalışma disiplinini, sanatsal alanda da göstermiş olan Prof. Dr. H. Feriha Akpınarlı, ulusal ve uluslararası alanda Türkiye başta olmak üzere Amerika, İngiltere, Azerbaycan, Makedonya, Rusya vb. çeşitli ülkelerde açmış olduğu kişisel ve karma sergiler, defileler ile Türk sanatının tanıtılmasında katkı sağlamış ve adından söz ettirmiştir. Mesleki ve alan bilgisini, uzmanlığını, yaşamından anekdotları akademik yaşamı boyunca ön lisans, lisans, yüksek lisans ve doktora düzeyinde yetiştirdiği öğrencileri ile paylaşmıştır. Akademik hayatında en önemli amacı topluma ve ülkeye faydalı nesil yetiştirmek olan Prof. Dr. H. Feriha Akpınarlı, bilimsel ve sanatsal birikimini yürütmüş olduğu dersler, projeler ve tezlerde öğrencileri ile paylaşmıştır. Bununla birlikte geleneksel el sanatlarının hammadde, teknik, desen, tasarım sürecinde yöreye özgü niteliklerinin korunabilmesi, sürdürülebilmesi, geliştirebilmesi, markalaşarak pazarlanması ve yerel kalkınmaya katkı sağlaması amacıyla Anadolu'nun çeşitli bölgelerinde disiplinler arası bilimsel ve sanatsal projeler yürütmüş, mesleki ve alan bilgisini akademi içinde olduğu kadar dışında da paylaşmıştır. Bu sayede

* Doç. Dr., Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Sanat ve Tasarım Fakültesi, Tekstil Tasarımı Bölümü, fatma.basaran@hbv.edu.tr ORCID: 0000-0002-9746-8456

** Arş. Gör. Dr., Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Sanat ve Tasarım Fakültesi, Tekstil Tasarımı Bölümü, pınar.arslan@hbv.edu.tr ORCID: 0000-0002-6917-3642

istihdam olanağının kazandırılmasına, geleneğin yaşatılırken aynı zamanda Anadolu'nun eşsiz mirasının korunmasına çok önemli katkıları olmuş ve bilim, sanat ödülleriyle layık görülmüştür. Ayrıca birçok sempozyum, kongrenin danışma, bilim ve sanat kurullarında görev almakla birlikte, seminer ve panellerde davetli konuşmacı olarak yer almış, konferanslar vermiştir. Bilim ve sanat yönüyle bizleri aydınlatan, geleceğimize ışık tutan ve yetiştiren Saygıdeğer Hocamız Prof. Dr. H. Feriha Akpınarlı'nın akademik yaşamına dair değerli katkılarını kapsayan bu anlamlı çalışmayı hazırlamak bizi onurlandıracaktır. Çalışmada tarama yöntemi kullanılmış ve araştırma kapsamında veriler Prof. Dr. H. Feriha Akpınarlı'nın akademik özgeçmişi ve kendisi ile yapılan görüşmeler sonucunda elde edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Prof. Dr. Hatice Feriha Akpınarlı, akademik, biyografi

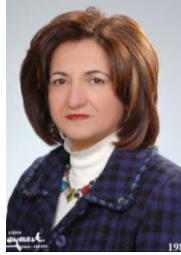
ACADEMIC LIFE OF PROF. DR. ABOUT HATİCE FERİHA AKPINARLI

Abstract

In this study, will refer to esteemed Professor Dr. Hatice Feriha Akpınarlı's life, her educational studies, her unique and valuable contributions who have made to Turkish culture, art and science during her 41-year academic life. Dear Prof. Dr. Hatice Feriha Akpınarlı has left significant marks in the academic field with her scientific, artistic, investigative and innovative perspective with his self-sacrificing, patient, disciplined, administrative, perfectionist stance in his social and academic life. There are many academic publications published in national and international journals and scientific meetings. Having demonstrated her devoted work discipline in the scientific field, also in the artistic field, Prof. Dr. H.Feriha Akpınarlı has contributed to the promotion of Turkish art and made a name for herself on a national and international field with solo and group exhibitions, fashion shows which were opened in various countries especially Turkey, America, England, Azerbaijan, Macedonia, Russia and so on. She has shared her professional and field knowledge, expertise, anecdotes from her life with some of the associate, undergraduate, graduate and doctoral students she trained throughout her academic life. Prof. Dr. H.Feriha Akpınarlı, whose most important aim in her academic life is to raise a beneficial generation for the society and the country, has always shared her scientific and artistic knowledge with her students with the lessons, projects and theses she has conducted. In addition to this, in her academic life, she has carried out interdisciplinary scientific and artistic projects in various regions of Anatolia in order to able to preserve, maintain, develop region-specific qualities to market by branding, and contribute to local development in the process of raw material, technique, pattern and design of traditional handicrafts has shared her professional and field knowledge outside as well as inside. In this way, it has made significant contributions to gain employment opportunities and while keeping the tradition alive also preserving the

unique heritage of Anatolia, and has been awarded science and art awards. In addition to taking part in the board of consultancy, science and arts of many symposiums, congresses, she has participated in seminars and panels as an invited speaker and has gave conferences. It will honor us to prepare this meaningful work that encompasses valuable contributions to the academic life of our esteemed professor Prof. Dr. H. Feriha Akpınarlı, who enlightens us in terms of science and art, set light to our future and educates us. The scanning method was used in the study and within the scope of the research, the data was obtained as a result of made interviews with her and Prof. Dr. H. Feriha Akpınarlı's academic cv.

Keywords: *Prof. Dr. Hatice Feriha Akpınarlı, academic, biography*

Prof. Dr. Hatice Feriha AKPINARLI

HAYATI

26 Eylül 1953 yılında Şanlıurfa'da doğmuştur. 1975 yılında Ankara Kız Teknik Yüksek Öğretmen Okulu, El Sanatları Eğitim Bölümü'nden "Kahramanmaraş İğne Oyaları" konulu bitirme tezini hazırlayarak okul ve bölüm birincisi olarak mezun olmuştur. 1975-1979 yılları arasında Manisa Akhisar Kız Meslek Lisesi'nde el sanatları öğretmenliği yapmıştır. Akademik hayatına 1979-1982 yılları arasında Kız Teknik Öğretmen Yüksek Okulu'nda araştırma görevliliği ile başlamıştır. 1982 -1989 yılları arasında Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi El Sanatları Eğitimi Bölümü Dekoratif Ürünler Ana Sanat Dalı'nda öğretim görevliliği yapmıştır. İlk lisansüstü eğitimini 1986 yılında Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Programları ABD'nde "Öğretmen Yetiştirmede ve Öğretim Teknolojisinden Yararlanma" konulu yüksek lisans teziyle tamamlamıştır. İkinci yüksek lisansını 1987 yılında Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü El Sanatları Eğitimi Bölümü'nde "Ankara İlinde Nazar ve Nazarlıklar" konulu teziyle tamamlamış ve aynı yıl Gazi Üniversitesi El Sanatları Ana Sanat Dalında Sanatta Yeterlik unvanı almıştır. 1990 yılında Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi El Sanatları Eğitimi Bölümü Tekstil Dokuma - Örgü Ana Bilim Dalı'nda Yardımcı Doçent kadrosuna atanmış, 1995 yılında Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü El Sanatları Ana Bilim Dalı'nda "El Örgüsü Çorapların Teknik Desen, Renk Kullanım Özellikleri" başlıklı doktora tezini hazırlayarak "Doktor" unvanı almıştır. 1995-2008 yılları arasında Tekstil Dokuma - Örgü Ana Bilim Dalı'nda Yardımcı Doçent Doktor olarak akademik çalışmalarını sürdürmüştür. 1991-1994 ve 1997-2000 yılları arasında Gazi Üniversitesi El Sanatları Bölümü'nde Bölüm Başkan Yardımcılığı görevini yürütmüştür. 2000-2006 yılları arasında G.Ü.

Mesleki Eğitim Fakültesi Fakülte Kurulu üyeliği yapmıştır. 2003 yılında İngiltere Hope Üniversitesi'nde yabancı dil eğitimi programına katılmış, 2008 yılında Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi El Sanatları Eğitimi Bölümü Tekstil Dokuma-Örgü A.B.D.'nda Doçent Dr. unvanını almıştır. 2013 yılında G.Ü. Sanat ve Tasarım Fakültesi Tekstil Tasarımı Bölümü'nde Profesör kadrosuna atanmıştır.

Aralık 2008 tarihinden emekli olduğu güne kadar Gazi Üniversitesi Türk El Sanatları Araştırma ve Uygulama Merkezi Müdürlüğü'nü yürütmüştür. Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsünde 2012-2013 yılları arasında Geleneksel Türk Sanatları Ana Sanat Dalı Başkanlığı, 2013 yılından bu yana Tekstil Tasarımı Anabilim Dalı Başkanlığı'nı yürütmüştür. 2013-2018 tarihleri arasında G.Ü. Sanat ve Tasarım Fakültesi Tekstil Tasarımı Bölüm Başkanlığı görevini ve 2013-2016 yıllarında Fakülte Yönetim Kurulu üyeliği görevini yürütmüştür. 2016 yılında Sanat ve Tasarım Fakültesi'nde Dekanlık görevine atanan Prof. Dr. H. Feriha Akpınarlı, bu dönemde yoğun idari sorumluluğu yanında lisans, yüksek lisans ve doktora dersleriyle akademik görevlerine de devam etmiştir. Sanat ve Tasarım Fakültesi, 18 Mayıs 2017 tarihinde çıkarılan kanunla kurulan Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi bünyesine katılmıştır. Bu tarihten itibaren 2020 yılına kadar, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Sanat ve Tasarım Fakültesi Senatör Temsilcisi, Tekstil Tasarımı Bölüm Başkanlığı ve Türk El Sanatları Araştırma ve Uygulama Merkezi Müdürlüğü görevlerine devam etmiştir. 26 Eylül 2020 tarihinde emekli olan Prof. Dr. H. Feriha Akpınarlı, evli ve iki çocuk annesidir.

Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Kurumu (UNESCO) Türkiye Milli Komisyonu Kültür Komitesi Üyeliği, The International Organization of Folk Art (IOV International Commission on Handcrafts, Arts and Crafts) Üyesi, Ankara-Varşova Dostluk Derneği Yönetim Kurulu Üyesi, Halk Kültürlerini Araştırma Kurumu Yönetim Kurulu ve Başkan Yardımcılığı, Ankara İl Kültür Müdürlüğü Kültürel Miras Tescil Komisyon Üyesi, GÜADEK Koordinatörlüğü gibi pek çok komisyon ve kurul üyeliklerini yürüten Prof. Dr. H. Feriha Akpınarlı, ulusal ve uluslararası çeşitli kamu, kurum ve kuruluşlarının düzenlediği projelerde proje yürütücülüğü ve araştırmacı olarak görev yapmıştır. AB projelerinde ise değerlendirme uzmanı olarak çalışmıştır.

Ulusal ve uluslararası Türkçe ve İngilizce makaleleri, bildirileri ve yayınlanmış 13 kitabı bulunan Prof. Dr. H. Feriha Akpınarlı; el sanatları, geleneksel sanatlar, tekstil tasarımı, geleneksel - endüstriyel tekstil tasarımı ve üretimi, sürdürülebilirlik, doğal boyama vb. konularda lisans ve lisansüstü tezler, projeler yürütmüştür. Özellikle alan çalışmasına dayalı yayın ve araştırmalarıyla dikkat çekmiştir. Ülkemizin çeşitli bölgelerinde bizzat yerinde araştırmalar yaparak, “geleneksel tekstil sanatlarının ait olduğu bölgede incelenmesi gerektiğini ve o bölgede yaşayan halkın sosyal ve ekonomik açıdan kalkınması, kültürün içinde yer alan geleneksel mirası yansıtan geleneksel tekstillerin ancak bu şekilde korunmasının mümkün olacağını” panel ve konferans konuşmalarında altını çizerek dile getirmiştir. Bu çalışmaların yanı sıra yurt içi ve yurtdışında katıldığı kongre, sempozyum, konferans, panel, seminer, tasarım yarışmaları, sergi vb. bilimsel ve sanatsal etkinliklerde Türk bilim, kültür ve sanatına ilişkin danışma, sanat, bilim kurullarında jüri üyesi olarak görev almıştır.

AKADEMİK YAYINLARI

Prof. Dr. H. Feriha Akpınarlı'nın bireysel ve proje komisyonları ile birlikte hazırladığı, ulusal yayınevleri tarafından yayımlanmış 13 kitabı bulunmaktadır (Bkz. Tablo 1).

Tablo 1. Ulusal yayınevleri tarafından yayımlanmış kitapları

Kıtap Adı	Basım Yılı	Basım Yeri
Şanlıurfa Çulha Dokumacılığı	1996	ŞURKAV Yayınları: 13, Şanlıurfa
İçel El Sanatları	1998	Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara
Tarsus El Sanatları	1998	Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara
Şanlıurfa Karakeçili Kilimleri	2003	Atatürk Kültür Merkezi Yayınları, Ankara
Silifke Folkloru İşlemecilik, Dokumacılık, Örucülük, Halk Oyunları ve Giysileri	2004	Atatürk Kültür Merkezi Başkanlığı Yayını, Ankara
Kırım El sanatlarının Dünü ve Bugünü	2004	Atatürk Kültür Merkezi Yayınları, Ankara
Ankara İli El Sanatları ve Beslenme Kültürü	2005	Atatürk Kültür Merkez Başkanlığı Yayını, Ankara
Çankırı El Sanatları	2008	G.Ü. Bilimsel Araştırma Projeleri Yayını, Ankara

Hemşin, Çamlıhemşin El Örgüsü Çoraplar	2010	G.Ü. BAP Yayını, Ankara
Şanlıurfa El Sanatları ve Sözlü Kültür Materyalleri	2012	ŞURKAV Yayınları 36. Ankara
Mengen El Sanatları	2013	Fırat Ofset. Ankara
Kahramanmaraş El Sanatları	2014	Cilt I.ve II Kahramanmaraş Belediyesi Yayını. Ankara
Yeşil Üzümlü Dokumaları Geleneksel Giysileri ve Çağdaş Tasarımlar	2014	Yeşil Üzümlü Belediyesi Yayını, Fethiye

Prof. Dr. H. Feriha Akpınarlı'nın ulusal ve uluslararası platformlarda sunduğu bildiriler, makale, kitap bölümü, proje, sanatsal faaliyetleri incelenmiş ve sayıca çok olan bu değerli çalışmaları tablolaştırılarak değerlendirilmiştir (Bkz. Tablo 2 ve Tablo 3).

Tablo 2. Ulusal ve Uluslararası Etkinlik Türü

	Etkinlik Türü	Ulusal	Uluslararası
Akademik Yayınlar	Kitap Bölümü	24	4
	Makale	36	24
	Kongre/Sempozyum Bildirisi	25	118
	Seminer	34	8
Sanatsal Etkinlikler	Kişisel sergi	3	2
	Karma Sergi	37	25
	Defile	17	-

Tablo 3. Ulusal ve Uluslararası Bilimsel ve Sanatsal Etkinliklerin Alanı

Alan	Kültür- gelenek (kültürel ve sosyal değerler)	El sanatları eğitimi	Yöresel el sanatları	Dokuma	Örme	Bitkisel örücülük	Dokusuz yüzey	Nakış	Elyaf	Doğal boya	Geleneksel tekstil tasarımı	Ekolojik baskı	Dijital baskı	Akallı tekstiller	Kalite kontrol	Markalaşma-Kalite	Genel Toplam														
Etkinlik Türü	Ulusal Uluslararası	Ulusal Uluslararası	Ulusal Uluslararası	Ulusal Uluslararası	Ulusal Uluslararası	Ulusal Uluslararası	Ulusal Uluslararası	Ulusal Uluslararası	Ulusal Uluslararası	Ulusal Uluslararası	Ulusal Uluslararası	Ulusal Uluslararası	Ulusal Uluslararası	Ulusal Uluslararası	Ulusal Uluslararası	Ulusal Uluslararası	Ulusal Uluslararası														
Kitap Bölümü	16		7	3	2	2				1							32														
Makale	1	1	11	4	11	1*	10	2		1	1			1	1	2	2	60													
Kongre/Sempozyum Bildirisi	2	1	4	28	7	39	7	25	5	3	6	2					3	143													
Seminer	5	1	3	12	3	7	1	2	2								5	42													
Kişisel sergi								3	2									5													
Karma Sergi												37	25					62													
Sanatsal etkinlikler (defile)			12		5													17													
Genel Toplam	21	4	4	1	46	35	33	53	21	29	8	6	1	7	-	2	-	1	3	37	25	-	2	-	5	-	2	3	2	5	4

* Art and Humanities Index

Prof. Dr. H. Feriha Akpınarlı'nın kültür- gelenek (kültürel ve sosyal değerler), yöresel el sanatları, dokuma, örme, bitkisel örücülük, elyaf, motif vb. alanlarda yazmış olduğu 28 kitap bölümü bulunmaktadır. Kitap bölümlerinin 24'ü Atatürk Kültür Merkezi başta olmak üzere çeşitli ulusal yayınevleri tarafından ve 4'ü uluslararası yayınevleri tarafından yayımlanmıştır. Ayrıca uluslararası Arts & Humanities, EBSCO, MLA ve diğer indekslerde yayımlanmış 24 adet makalesi bulunmaktadır. Makalelerinde disiplinler arası çalışmalara da yer verildiği görülmektedir. Dokuma konusunda yaptığı çalışmalar geleneksel halı-kilim, dokuma ve tasarımı yanı sıra endüstriyel dokuma kumaş ve tasarımı yönünde de çeşitlenmektedir. Geleneksel çorap örücülüğü, oya, bitkisel örücülük,

dokusuz yüzeyler çalışma konuları arasında yer almaktadır. Ayrıca projeler kapsamında saha çalışmaları ile çeşitli bölgelerde yöresel el sanatlarını, kültürel değerleri incelemiş ve yayınlarına yansıtılmıştır.

2020 yılında uluslararası alanda yayımlanan en güncel yayınları ise Arslan ve Akpınarlı tarafından hazırlanan “Karadeniz Çalıklı Teknikli Çorapların Tasarım Özellikleri” (İdil Sanat ve Dil Dergisi) ile “Kültürel Miraslarımızdan Biri Olan Kaya Halılarının Motif ve Kompozisyon Özellikleri” (ZfWT dergisi) isimli çalışmalarıdır. Arts & Humanities Citation Indexinde yayımlanan “Kırım Kültüründe Maramalar” isimli çalışma Akpınarlı ve Başaran tarafından 2012 yılında hazırlanmış ve Milli Folklor dergisinde yayınlanmıştır.

Prof. Dr. H. Feriha Akpınarlı'nın ulusal indekslerde taranan dergilerde ise yayınlanmış 36 makalesi bulunmaktadır. Motif Akademi Halkbilimi Dergisi, Arış Dergisi, Kültür Sanat Dergisi ve Tekstil&Teknik Dergisi başta olmak üzere, üniversitelerin yayınlamış olduğu çeşitli dergilerde yazıları yer almaktadır. Çalışmalar halı-kilim-tülü, dokuma ve tasarımı, motif, oya, dantel, geleneksel patik- çorap örücülüğü, keçe, geleneksel kıyafetler, çeyiz geleneği, doğal boya alanında yapılan saha araştırmalarından oluşmaktadır. 2019 yılında ulusal alanda yayımlanan en güncel yayınları ise Akpınarlı ve Üner tarafından hazırlanan “Geleneksel Tekstillerin Özellikleri ve Çeşitleri” (Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi), 2018 yılında Akpınarlı ve Arslan tarafından hazırlanan “İç Anadolu Bölgesi Düz Dokuma Yaygıllardaki Figürlü Bezemelerin İncelenmesi” (Motif Akademi Halkbilimi Dergisi) ile Akpınarlı ve Seçim tarafından hazırlanan “Geleneksel Dantel Motiflerinin Lazer Kesim Yöntemi ile Tekstil Yüzeyine Aktarılması” (Kesit Akademi) isimli çalışmalarıdır.

Disiplinler arası çalışmalara önem veren Prof. Dr. H. Feriha Akpınarlı'nın uluslararası alanda düzenlenen bilim, kültür, sanat sempozyum ve kongrelerinde sunulmuş 118 bildirisi yer almaktadır. Dokuma, oya, dantel, patik, çorap örücülüğü, çit ve sepet örücülüğü, doğal boya, nakış, dijital baskı, ekolojik baskı, keçe, akıllı tekstiller, marka, tasarım tescili, geleneksel el sanatları, yerel kalkınma, geleneksel tekstil ürünlerinin motif, desen, kompozisyon özellikleri gibi çeşitli konularda bildirileri bulunmaktadır. 2019 yılında birden fazla uluslararası bildirisi bulunmakla birlikte birkaçı şöyledir; Akpınarlı ve Öz tarafından hazırlanan “Tekstil Ürünlerinde Kullanılan Elma

Motiflerinin İncelenmesi ve Yeni Yüzey Tasarımları Oluşturulması”; Akpınarlı ve Çatalkaya tarafından hazırlanan “Nar Motifinin Tekstil Yüzeylerinde İncelenerek Yeni Yüzeylerin Oluşturulması”; Özdemir ve Akpınarlı tarafından hazırlanan “İç Anadolu Bölgesi Cicim Dokumalarının Motif, Renk Ve Kompozisyon Özellikleri” konulu bildirimler, Antalya 2. Uluslararası Yörük Yaşamı Kültürü ve Türk Sanatları Sempozyumu’nda sunulmuştur. Akpınarlı, Aytaç ve Tambaş tarafından hazırlanan “Bosna El Örgüsü Çorap Motiflerinin Tekstil Tasarımına Uygulanması”; Özdemir ve Akpınarlı tarafından hazırlanan “15 - 17. Yüzyıllarda Osmanlı Dönemi ve İtalya’da Üretilen Dokuma Kumaş Desenlerinin İncelenmesi”; Akpınarlı ve Yaldızbaş tarafından hazırlanan “Berberis Vulgaris L. – Kökboya (Rubia tinctorum L.) Bitkilerinin Karışımından Elde Edilen Renkler ve Bu Renklerin Sürtünme ve Yıkama Haslık Değerleri” başlıklı çalışmalar da 12. Uluslararası Türk Kültürü, Tarihi ve Folkloru Kongresi’nde Konya’da sunulmuştur.

Prof. Dr. H. Feriha Akpınarlı’nın Türkiye’nin çeşitli illerinde düzenlenen ulusal kongre ve sempozyumlarda sunulmuş 25 bildiri bulunmaktadır. Çalışma konuları mekikli dokuma, geleneksel çorap örücülüğü, oya, motif, tasarım, sepet ve çit örücülüğü, nazarlık, yöresel el sanatları, el sanatları eğitimi, kalite kontrol olmak üzere çeşitli alanlarda hazırlanmıştır. Akpınarlı ve Çolak tarafından 2015 yılında “Geleneksel Tekstil Teknikleri İle Oluşturulan Nazarlıklar” bildiri 3. Yöresel Ürünler Sempozyumu ve Kültür Sanat Etkinliklerinde ve Akpınarlı ve Arslan tarafından 2013 yılında “El Örgüsü Çoraplarda Nazar ile İlgili Motifler” bildiri 2. Yöresel Ürünler Sempozyumu ve Uluslararası Kültür/Sanat Etkinliklerinde Antalya’da sunulmuştur.

Prof. Dr. H. Feriha Akpınarlı’nın Ankara (2006) ve Kahramanmaraş (1997)’ta düzenlediği 3 ulusal, Amerika (2003) ve İngiltere’de (2002) düzenlediği 2 uluslararası kişisel sergisi bulunmaktadır. Kişisel sergilerinde bitkisel örücülük teknikleriyle hazırlanmış ürünler yer almıştır. Kişisel sergilerinin yanında, Türkiye başta olmak üzere Amerika, Rusya, Ukrayna, Makedonya, Azerbaycan gibi pek çok ülkede 25 uluslararası ve 37 ulusal karma sergide geleneksel tekstil tasarımına yönelik eserleri sergilenmiştir. Bununla birlikte Türkiye’nin çeşitli bölgelerinde festivaller, şenlikler ve sanatsal etkinlikler kapsamında geleneksel dokuma, örme ve giysilerden oluşan defileler düzenlemiştir. Bu defileler arasında 2012-2017 yılları arasında düzenlenen Yeşil Üzümlü ve Yöresi Kuzu Göbeği Mantar

Festivali'nde geleneksel dastar dokumalardan oluşan koleksiyon yerli ve yabancı katılımcılar tarafından büyük ilgi görmüştür.

Prof. Dr. H. Feriha Akpınarlı pek çok ulusal alanda yapılan kültür-sanat kongrelerinde, sempozyum, çalıştay, sanat etkinlikleri ve festivallerde Yörük yaşamı, markalaşma, kalite, pazarlama, sanat eğitimi, yöresel dokuma, eğitim, geleneksel örücülük sanatı, Türk el sanatlarının yaşatılmasına, geliştirilmesine ilişkin yerel kalkınma projeleri ile ilgili davetli konuşmacı olarak yer almıştır. 2019 yılında Konya'da düzenlenen 3. Yörük Yaşamı ve Kültür Çalıştayı'nda "Yörüklerde yaşam" konusunda konferans vermiştir. Ayrıca aynı yıl Antalya'da düzenlenen Yörük Yaşamı Kültürü ve Geleneksel Türk Sanatları Sempozyumunda "Şanlıurfa Karakeçili Yörükleri" ile ilgili konferans vermiştir. 2011-2016 yılları arasında düzenlenen Yeşil Üzümlü ve Yöresi Kuzugöbeği Mantar Festivali'nde dastar dokumacılığın yerel ve bölgesel kalkınması amacıyla yürütülen proje kapsamında, dastar dokumacılığının teknik-motif özellikleri, kullanım alanı ve geliştirilmesine yönelik bilgiler vermiş, konuşmalar yapmıştır. Ulusal bilimsel toplantılar yanında Türkiye başta olmak üzere İngiltere, Polonya, Makedonya'da uluslararası alanda düzenlenen toplantılarda geleneksel Türk el sanatları, dokuma, kalite, oya, kültür, geleneksel giyim ve süsleme sanatları konularında davetli konuşmacı olarak seminerler vermiştir. El sanatları, kalite, oya, kültür, dokuma sanatı, geleneksel giyim ve süsleme sanatları konularında da konuşmalar yapmıştır. 2004 yılında Varşova- Polonya'da düzenlenen 16. CIEPO Kongresi'nde "Osmanlıdan Günümüze Oyaların Anadolu'da Coğrafi Dağılımının Değerlendirilmesi" ile 2003 yılında İngiltere-Preston Lancshire Üniversitesi'nde "G.Ü. M.E.F. Eğitimi ve Anadolu El Örgüsü Çorap Örücülüğü" üzerine uluslararası seminerler vermiştir.

Resmî Kurum ve Kuruluşlarda Gerçekleştirilen Ulusal Davetli Seminer

Leonardo da Vinci AB Eğitim Projeleri, Sivil Toplum Geliştirme Projeleri, AB Yerel Kalkınma Girişimleri Hibe Projesi, Milli Eğitim Bakanlığı Kız Meslek Lisesi Öğretmenleri Hizmetiçi Eğitim Semineri, AB Aktif İşgücü Piyasaları Projesi (İŞKUR Semineri), YÖK Dünya Bankası Endüstriyel Eğitim Projesi Semineri ve Milli Eğitim Bakanlığı Öğretmenlik Formasyon Seminerleri gibi resmî kurum ve kuruluşlarda gerçekleştirilen ulusal davetli seminerlerde eğitimci, değerlendirme uzmanı ve katılımcı olarak görev almıştır.

Bilimsel ve Sanatsal Kitapta Editörlük

Ankara'nın Kültürel Değerleri I (2017), 1. Uluslararası Türk ve Dünya Kültüründe Şanlıurfa Sempozyumu Bildirileri (2011), Gazi Üniversitesi I. El Sanatları Sempozyumu Bildirileri (2008), Prof. Dr. Taciser Onuk'a Armağan (2007) olmak üzere bilimsel ve sanatsal kitaplarda editörlük yapmıştır.

Çeşitli Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Düzenlediği Komisyon, Konsej ve Kurullarda Üyelik Görevi

Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Kurumu (UNESCO) Türkiye Milli Komisyonu Kültür Komitesi, Ankara-Varşova Dostluk Derneği (Yönetim Kurulu), Halk Kültürlerini Araştırma Kurumu (Yönetim Kurulu) üyelikleri başta olmak üzere, pek çok kongre, sempozyum vb. etkinliklerin düzenleme, danışma ve bilim kurulunda yer almıştır. Ayrıca Akdeniz Tekstil ve Hammaddeleri İhracatçıları Birliği'nin (ATHİB) düzenlediği 8. Dokuma Kumaş Tasarım Yarışması ve çeşitli tasarım yarışmalarında jüri üyesi olarak görev almıştır.

Yürüttüğü Yüksek Lisans Tezleri

“Hakkari Kilimleri” (1997), “Sakarya Yöresi Bitkisel Örucülük Ürünleri Üzerine Bir Araştırma (1998), “Bitlis İli Çorap Örucülüğünün Araç-Gereç Motif Yönünde İncelenmesi Üzerine Bir Araştırma” (2001), “Ankara İli Halk Eğitimi Merkezlerinde Üretilen Kilimlerin Niteliği ve Kilim Dokuma Programlarının Yeterliliği” (2005), “Triko Ürünlerde Kullanım Etiketlerinin Özellikleri ve Triko Eğitimi Veren Öğretim Kurum Programlarındaki Durumunun İncelenmesi” (2006), “Dokuma Kumaşlarda Son Bitim İşlemleri ve Örgün Eğitim Kurumlarının Tekstil Programlarındaki Yeri” (2006), “Kızılçam Kabuğundan Elde Edilen Pigmentin Pamuk, Yün, İpek ve Sentetik Kumaşlardaki Boyama Özelliklerinin İncelenmesi” (2010), “Dokusuz Yüzey Üretiminde Hammadde Teknik Kullanım Özellikleri ve Alanları Yönünden İncelenmesi” (2013), “Elazığ İli Kolan Ve Çarpana Dokumaların İncelenmesi” (2014), “Türk Patent Enstitüsü'nde Tescilli Dokunmuş, Dokunmamış Ve Örme Kumaş Markalarının İncelenmesi” (2014), “Kırşehir İli El Dokuması Halılarındaki Teknik, Desen ve Kompozisyon Özelliklerinin İncelenmesi” (2014), “Cumhuriyet Sonrası Türk Minyatür Sanatının Özellikleri” (2015), “Sivas İli Divriği İlçesi Avşarcık Köyü Halılarının İncelenmesi” (2016), “Şanlıurfa Tepme Keçeciliğinin Yeni Tasarımlarda

Kullanılması” (2016), “Şahmeran Motifinin Yorumlanarak Tekstil Tasarımında Uygulanabilirliği” (2017), “Giresun Bölgesindeki Bitkisel Boyarmaddelerle Boyanan İpliklerin Tekstil Tasarımında Kullanılması” (2018), “Arapgir Manusa Kumaş Dokumacılığı” (2018), “Malatya İli Düz Dokumalarının Motif ve Kompozisyon Özelliklerinin İncelenmesi” (2019), “Ekolojik Baskıda Farklı Yüzey ve Teknikler Kullanılarak Yeni Tekstil Yüzeyleri Oluşturma” (2019) olmak üzere çeşitli geleneksel ve endüstriyel tekstil tasarımı ve üretimi konularında yüksek lisans tezleri yürütmüştür.

Yürüttüğü Doktora Tezleri

“İstanbul Nakış Sanayi İşletmelerinde Üretim Sürecindeki Kalite Kontrol Uygulamaları Üzerine Bir Araştırma” (2013), “Konya Müzelerinde Bulunan Yöre Halılarının Renk Ölçümü ve Yüzey Tasarımlarının Değerlendirilmesi” (2018), “Tepme Keçe Yüzeylerde Bitim (Apre) İşlemleri Üzerine Deneysel Bir Çalışma” (2018), “Kastamonu Şeyh Şabani Veli Vakıf Eserleri Müzesindeki Kırkıtli Dokumaların İncelenmesi ve Üç Boyutlu Tasarımlarda Uygulanabilirliği” (2018), “Jakarlı Dokuma Tasarım Süreci ve Kumaş Tasarımlarında Osmanlı Sultanları” (2019), “Türk Tekstil Sektöründe Akıllı Tekstil Üretimi ve Termokromik Boyalar İle Baskı Tasarımları” (2020) olmak üzere çeşitli geleneksel ve endüstriyel tekstil tasarımı ve üretimi konularında sanatta yeterlik ve doktora tezleri yürütmüştür.

Ödüller

Maddi Folklor Ürünlerini Araştırma Ödülü (2006), Türk Halk Kültürüne Hizmet Ödülü (2007), Bilim ve Sanata Katkı Ödülü (2012), Türk Kültür ve Sanatına Katkı Ödülü (2013), (2018) olmak üzere ulusal alanda bilim ve sanat ödülleri almıştır.

Bilimsel, Sanatsal Toplantı Düzenleme

V. Uluslararası Halk Kültürü ve Sanat Etkinlikleri Sempozyumu, Yörük Yaşamı Kültürü ve Uluslararası Geleneksel Türk Sanatları Sempozyumu, Uluslararası Türk ve Dünya Kültüründe Kahramanmaraş Sempozyumu, Uluslararası Geleneksel El Sanatları Ustaları Sempozyumu, Uluslararası Türk ve Dünya Kültüründe Şanlıurfa Sempozyumu, Gazi Üniversitesi I. El Sanatları Sempozyumu gibi ulusal ve uluslararası pek çok sempozyumun düzenleme kurulunda yer almış ve başkanlık görevini yürütmüştür.

Projeler

“Çankırı El Sanatlarını Araştırma, Geliştirme, Üretim, Tanıtım Projesi” (2005- 2008), “İstanbul Nakış Sanayi İşletmelerindeki Kalite Kontrol Uygulamaları Üzerine Bir Araştırma” (2010 –2012), “Şanlıurfa Geleneksel El Sanatlarını Araştırma Geliştirme Eğitim ve Üretim Projesi” (2010-2012), “Mengen (Bolu) Yöresi El Sanatları Araştırma, İnceleme ve Tanıtım Projesi” (2011-2013), “Kahramanmaraş El Sanatlarını Araştırma Geliştirme Projesi” (2012-2014), “Yeşilüzümlü Dastar Dokumalarını Geliştirme Projesi” (2012 - 2014), “Türk Patent Enstitüsünde Tescilli Dokunmuş, Dokunmamış ve Örme Kumaş Markalarının İncelenmesi” (2012-2014), “Ankara Geleneksel Kadın Kıyafetleri (Ayaş, Nallıhan, Beypazarı, Kazan, Kalecik)” (2016), “Ankara Çorap Örme Geleneği” (2017), “Tasarlanan Desenlerle Baskı Uygulamaları Yapılan Tekstil Yüzeylerine Atmosferik Basıncılı Plazma Yüzey Modifikasyonunun Etkileri” (2017-2018), “Tirebolu El Sanatları Envanter Çalışması ve Tirebolu Bezi Eğitim ve Üretim Projesi” (2017-2019), “Anadolu'nun Kadim Dili: Halı Dokuma (Bergama Yunt Dağı)” (2020) olmak üzere bilimsel projelerde “proje yürütücülüğü” görevini üstlenmiştir.

SONUÇ

Prof. Dr. Hatice Feriha Akpınarlı 41 yıllık dönemi kapsayan akademik yaşamına 1979 yılında başlamış, 26 Eylül 2020 tarihinde emekli olduğu güne kadar hem öğrencileri hem de çalışma arkadaşlarına örnek bir akademisyen profili oluşturmuştur. Yönlendirdiği her öğrencide, yürüttüğü tüm çalışmalarda bilimsel etiğe büyük önem vermiş, bu yönde örnek davranışlar sergilemiştir. 1995- 2019 yılları arasında geleneksel el sanatlarını araştırma, geliştirme, üretim, pazarlama, yerel kalkınma-sürdürülebilirlik ve somut olmayan kültürel miras ile ilgili projelerde proje yürütücülüğü yapmış, 2004-2006 yılları arasında Ulusal Ajans AB projelerinde bağımsız değerlendirici olarak görev almış ve 2005 yılından itibaren pek çok Yükseköğretim Kurumu tarafından desteklenen bilimsel araştırma projesi yönetmiştir. Özellikle Yörük ve Karakeçili Yörükleri ile ilgili projeleri 1995 yılında, emekli olduğu güne kadar sürdürdüğü projelerin başında yer almaktadır.

Akademik çalışma disiplini, yöneticilik alanında da göstermiş, Türk El Sanatları Araştırma ve Uygulama Merkezi Müdürlüğü süresince proje,

kongre, sergi gibi faaliyetler düzenleyerek Türk el sanatları alanına büyük katkılarda bulunmuştur. “Şanlıurfa El Sanatlarını Araştırma Geliştirme Tanıtım Üretim ve Pazarlama Projesi” kapsamında Şanlıurfa ilinde yöresel el sanatlarını icra eden ustaları bir çatı altında toplamış, Şanlıurfa Geleneksel El Sanatları Araştırma ve Geliştirme Merkezi'nin kurulmasını sağlamıştır. Giresun ili Tirebolu ilçesinde yürütülen “Tirebolu El Sanatları Envanter Çalışması, Tirebolu Bezi Eğitim ve Üretim Projesi” kapsamında saha çalışmaları ile tespit edilen geleneksel ürünler üzerinde analizler yapılarak AHBV Üniversitesi Sanat ve Tasarım Fakültesi Tekstil Tasarımı Bölümü atölyelerinde tasarım çalışmaları yapılmasına ve bölüm akademik personeli tarafından verilen eğitimler çerçevesinde bu tasarımların ilçede kurulan dokuma atölyesinde yöre kadınları tarafından üretilmesine ön ayak olmuştur. Kültür ve Turizm Bakanlığı katkılarıyla gerçekleştirilen “Anadolu'nun Kadim Dili: Halı Dokuma (Bergama Yunt Dağı)” projesi ile İzmir-Bergama, Yunt Dağı ve çevresindeki el dokuması halıların motifleri ve hikayeleri belgelenmiş, ustaların geleneğe katkıları tespit edilmiştir. Proje kitabı basım aşamasındadır.

Dokuma, oya, dantel, patik, çorap örücülüğü, çit ve sepet örücülüğü, doğal boya, nakış, dijital baskı, ekolojik baskı, keçe, akıllı tekstiller, marka, tasarım tescili, geleneksel el sanatları, yerel kalkınma, geleneksel tekstil ürünlerinin motif, desen, kompozisyon özellikleri, Prof. Dr. Hatice Feriha Akpınarlı'nın çalışma hayatı boyunca ele aldığı konular arasındadır. Geleneksel ve endüstriyel tekstil tasarımı ve üretimi konularında 19 yüksek lisans, 1 sanatta yeterlik ve 5 doktora tezi yürütmüştür.

Geleneksel tekstil sanatları, Anadolu kadınının istihdamı, yerel kalkınma, marka, patent, pazarlama, sürdürülebilirlik, halk kültürü vb. konular başta olmak üzere Türk kültürü ve sanatının canlandırılması, korunması ve sürdürülebilmesine bu denli katkı sağlayan Saygıdeğer Hocamıza emeklilik hayatında sağlıklı, mutlu günler diliyoruz.